

LADDERPUZZEL 71

In de figuur moeten van de buitenrand naar het midden woorden van 8 letters worden ingevuld. De laatste letter van elk woord is steeds dezelfde en komt uiteraard in het middelste cirkeltje.

Bij juiste invulling verschijnt langs de omtrek een bekend Nederlands spreekwoord.

Omschrijving der woorden:

1. insect
2. fijne vleessoort
3. rijk kunstbeschermer
4. beroemd Grieks wijskundige (300 j. v. Chr.)
5. gebakje
6. ontstemming
7. rustend
8. onnoemelijk
9. donkergeel paard
10. horizontaal
11. vrucht
12. van de wind af
13. van vreedende oorsprong
14. barometer
15. God v. d. slaap
16. hoog rietachtig gras
17. kleine harnassoort
18. collectieve nederzetting in Israël
19. treuspeeldichter
20. onnodig
21. naar boven
22. vogeltje met gele kop
23. bevaling
24. roemvolger
25. zeer binnenkort
26. evenwel

Wij maken u erop attent dat I. niet lewens het begin van het spreekwoord is.

U hoeft als oplossing niet de ingevulde figuur op te zenden doch u kunt volstaan met de woorden, te beginnen bij I, onder elkaar op een blaadje papier te zetten en met vermelding van het bedoelde spreekwoord aan ons te sturen. Goede oplossingen worden beloond met 4 punten, natuurlijk indien zij voor dinsdag 16 juli a.s. in het bezit zijn van mej. Hartsuiker, redactie VDH-tje, afdeling Arbeid, Maanweg.

BEDRIJFSNIEUWS

Met ingang van een nader te bepalen datum zal de leiding van de Technische Dienst worden opgedragen aan de heer N. W. LAGENDIJK, tot heden chef van de afdeling Steekproefcontrole.

De heer Van den Bleek, die deze taak tijdelijk onder zeer moeilijke omstandigheden, tot volle tevredenheid heeft vervuld, zal de heer Lagendijk blijven bijstaan, speciaal op commercieel, organisatorisch en administratief gebied.

Ik verwacht, dat deze samenwerking de Technische Dienst zeker ten goede zal komen.

L. C. M. J. GUSSENHOVEN,
directeur

Het VDH-tje in juli en augustus

In verband met de fabrieksvakantie van Van der Heem (22/7 tot en met 3/8) en de vakantie van de EN (12/8 tot en met 24/8) zal het VDH-tje in juli en augustus op de volgende data verschijnen: 13 en 20 juli, 10 en 31 augustus. Vanaf 7 september kunt u weer op wekelijks verschijnen rekenen.

Welkom en gefeliciteerd

WELKOM (Maanweg):

- R. Leunstra, A. D. v. d. Plas, ald. Zafesrij;
- A. B. Scholman & Sieringa Iderda, Elektr. lab.;
- C. J. v. d. Berg, ald. Service Melkwegstraat, N. de Neef, ald. Kospijris; mej. M. J. H. Scholman, ald. Service Maastrecht; H. Sietema, produktie-man Houbedrijf; W. P. v. d. Velden, W. C. Zaai, ald. Melkweg; F. A. Beerna, ald. Plaatsbewerking; W. van Veen, ald. Metaalmarkt; F. V. J. Hollman, ald. Tijdschrijverij; mej. D. de Kok, ald. Kantine; L. Bosch, ald. Valdeband; J. W. M. Hoek, P. J. van der Vaal, R. D. Weise, volontarist.
- J. Pijnt, ald. Plaatsbewerking; K. ter Veen, ald. Inleerband; R. C. van Kessel, ald. Stofzuigemonitor; R. A. Kriner, volontair.
- F. Slicher, N. C. Tolero, J. Uelman, ald. Melkweg; W. M. H. Hobbema, ald. Zandderbouw; G. Weyenberg, ald. Bewakingsdienst; J. L. v. n. Weelden, J. Berger, volontarist.
- R. van Tilburg, ald. Electr. lab.; H. de J. ald. Melkweg; C. van Berckel, Chemisch lab.; A. Haltes, L. v. Hoven, ald. Tijdschrijverij; A. F. M. Arendse, ald. Service Melkwegstraat.

WELKOM (UTRECHT):

- J. Th. M. Verhoeven, ald. Montage; S. van Basten, ald. Bewaking.
- Mej. W. Wouters, ald. K.K.

WELKOM (ENAF):

- H. Tongeleit, P. J. Hartman.
- A. G. v. Mussener, R. v. Baltham.
- B. v. Mourik.

HUWELIJK (Maanweg):

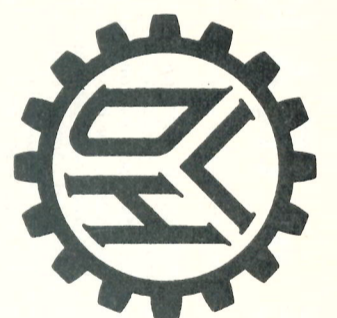
- A. Grell, ald. Machineploeg, met mej. H. Hoek, dd. 1-6-1957.
- Mej. A. M. Loos, ald. Loonadministratie, met W. Smit, dd. 25-5-1957; J. van Wezel, ald. W.K. kel, met mej. N. van Dokkum, 26-6-1957.
- G. H. A. ten Thij, ald. Verkoop met mej. E. H. M. Smits, dd. 22-7-1957.

HUWELIJK (Utrecht):

- Mej. J. J. Smits, ald. Montage, en G. Luitj, per 21-5-57.

GEBOREN (MAANWEG):

- Leonardus J. P., zoon van L. Krul, ald. Spuiterij, dd. 7-6-1957; Johannes L., zoon van G. van Hatem, ald. Verkoop, dd. 5-6-1957; Eric M. J., zoon van J. A. H. de Beus, ald. Service, dd. 30-5-1957; Johanna W. M., dochter van W. H. Boman, ald. Radiomontage, dd. 31-5-1957; Irma C., dochter van J. Kist, ald. Huisvesting, dd. 2-6-1957; Dieky, zoon van J. H. Schröder, ald. Draasterij, dd. 20-5-1957.

het V.D.H.-tje

PERSONEELSORGAAN van VAN DER HEEM N.V., DEN HAAG
 Verkoopkantoor VAN DER HEEM N.V. en Eerste Nederlandse Autorijwielafabriek N.V.
 Redacteur: C. Schewel.
 Redactie-Adviescommissie: dr. Joh. H. Schuurer (voorzitter), C. A. M. Kroon,
 L. F. Laurier, drs C. A. A. van Luttervelt en Ing. J. Koorlaan.

Vergadering Ondernemingsraad Maanweg

Dinsdag j.l. hield de Ondernemingsraad Maanweg onder leiding van de heer P. G. Zaaijer de laatste vergadering voor de fabrieksvakantie.

Na de opening worden de notulen goedgekeurd, waarbij de voorzitter mededeelt, dat het verzoek om melk te verstrekken aan het personeel van de afdeling Galvano niet aanvaard kon worden, omdat melk voor het voorloemen van vergiftigingsverschijnselen geen merkbaar resultaat heeft.

Vervolgens behandelt de heer Zaaijer de directie-mededelingen, waarbij hij een uitvoerig overzicht geeft van de productieresultaten over het eerste halfjaar 1957 en over de geplande productie voor de tweede helft van dit jaar. Achtereenvolgens worden de artikelen radio, televisie, stofzuiger, Soxlex en professionele apparaten onder de loep genomen. Uit deze met typerende cijfers toegevoegde gegevens blijkt, dat

bijzondere omstandigheden voorbehouden, het jaar 1957 qua produktieaan-tallen wel aan de gestelde verwachtingen zal voldoen.

Bij het volgende agendapunt stelt de O.R. voor de heer Laurier in de C.O.R. voor te dragen voor de secretaris-functie. De heer Zaaijer gaat hiernaede akkoord, echter onder de voorwaarde dat ook de Ondernemingsraden Utrecht en ENAF in de komende C.O.R.-vergadering in de gelegenheid worden gesteld eventueel hun kandidaten te stellen. De O.R. kan zich volkomen met dit standpunt verenigen.

Voor de commissie „Verkiezingsprocedure“, die door de C.O.R. moet worden benoemd, stelt de O.R. Maanweg een aantal kandidaten voor. De voorzitter vraagt zich af of dit in deze vorm wel juist is en wel om twee redenen:

- a. moeten niet eerst de andere O.R.-
- b. en hierin gekend worden?

Hierop volgt over deze ongetwijfeld belangrijke kwestie een uitvoerige discussie, waaraan verschillende leden deelnemen. Besloten wordt ten slotte dat de heren Zaaijer en Laurier enkele voorgestelde personen over hun deelnemen aan dit commissiewerk zullen informeren, waarna in de eerstvolgende C.O.R.-vergadering een beslissing kan worden genomen.

Aangezien bij het schoonmaken van de rijwielstallingen wel eens schade aan fietsen kan worden toegebracht, zal het in vervolg het schoon te maken gedeelte voortaf voor stalling worden afgesloten. Overigens wordt dit in de nieuwe stalling gemakkelijker omdat er meer ruimte is.

Door de ziekte van de heer J. v. d. Linden is in enkele gevallen enige vertraging geweest in de salarisbetaling per giro. De heer Zaaijer zal persoonlijk deze kwestie met de heer v. d. Linden regelen ter voorkoming van dit ongemak in de toekomst.

Vervolgens verzoekt de voorzitter de heer Schewel iets te vertellen over de problemen bij de twee mogelijkheden van belastinginhouding over overwerkgeld.

De heer Schewel licht de twee mogelijkheden toe nl.

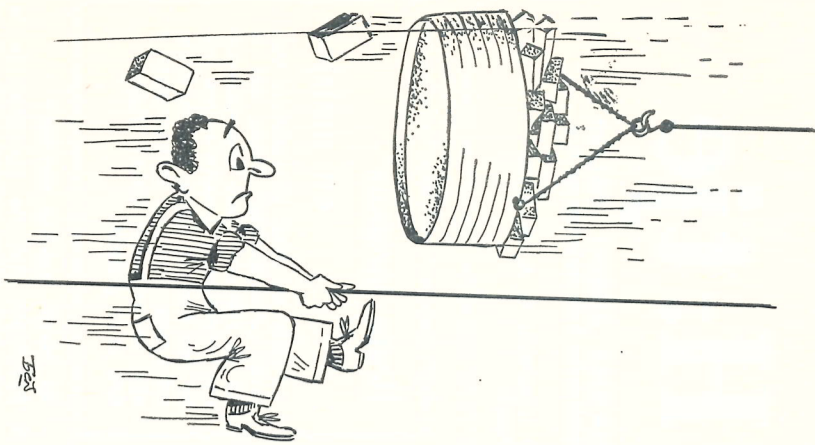
- a. belasting inhouden over het totaal van het loon over de normale werktijd en het overwerkloon volgens de normale tabel;
- b. over het overwerk het zogenaamde tarief voor bijzondere beloningen toepassen.

Men mag kiezen uit deze twee mogelijkheden wat voor de betreffende werkmaker het voordeligste is. Toepassing van dit keuzesysteem blijkt in de praktijk op grote administratieve

(Vervolg pag. 2)

In ons vorige VDH-tje maakten wij reeds melding van een bezoek van een aantal Rotterdamse autoriteiten aan ons bedrijf. Op de foto ziet u het gezelschap, aangedacht wistertend naar een inhoudend praatje van de heer Van Luttervelt, chef van de afdeling Public-relations. Naast onze president-directeur rechts op de voorste rij de burgemeester van Rotterdam, mr G. E. van Walsum.

ZIEK MELDEN

Het bestuur van onze Afdelingskas en ook de afdeling Personeelszaken hebben nog wel eens klachten over onvolledige of verkeerde ziekmelding; om nog maar niet spreken van hen die zonder meer weg blijven en hun ziek zijn in het geheel niet mededelen.

Onlangs lazen wij een ziekmelding die ons zo ideaal voorkwam, dat wij u deze niet mogen onthouden. Deze luidt als volgt:

„Geachte heer,

Bij het gebouw bemerkte ik dat door de orkaan enkele stenen aan de bovenzijde van het gebouw losgeraakt en verdwenen waren. Ik heb toen een balk met een katrol eraan boven op het gebouw vastgemaakt en daarmee een reparatie gereed was waaraan er nog vijf veel stenen over.

Ik heb het vat weer omhoog gehesen, en het touw beneden vastgemaakt. Toen ben ik naar boven gegaan, en heb ik de stenen die overgebleven waren, in het vat gedaan. Daarna ben ik weer teruggegaan naar beneden en heb ik het touw losgemaakt.

Helaas was het vat met stenen zwaarder dan ik. Voordat ik wist wat mij overkwam beson het vat te dalen en werd ik omhoog getrokken. Ik besloot me vast te houden — in het passerende een harde slag tegen de schouder kreeg.

Ik werd verder omhoog getrokken, totdat ik met mijn hoofd tegen de balk sloeg en mijn vingers bekleed raken tussen de katrol en het touw. Toen het vat de grond had geraakt was de bodem gebarsen en een aantal stenen eruit gevallen!

„Ik was nu zwaarder dan het vat, waardoor ik met grote snelheid begon te dalen. Halverwege ontmoette ik het vat, waarvan ik in het passeren een harde slag tegen de schenen kreeg. Bovendien viel ik bovenop de stenen, welke aanraking mij verschillende verwondingen toebrengt.

Op dit punt moet ik mijn tegenwoordigheid van geest verloren hebben, want ik heb het touw losgelaten. Het vat kwam daarop terug naar beneden, en belandde met een harde slag op mijn hoofd. Ik ben in het ziekenhuis. Ik heb de eer u te verzoeken mij ziekverlof toe te staan.”

TELEVISIE IN IRAK

Dat de televisie thans ook in het Midden-Oosten haar intride heeft ge-daan is voor velen geen nieuws meer. Irak, het Twee-stromenland, (gelegen tussen Eufrat en Tigris) kan zoveel financiële middelen opbrengen uit de olie-royalties, dat de Iraakse regering een behoorlijk zendstation kan financieren zonder gebruik te maken van aanbiddingen om een commerciële televisie te stichten. Irak is het eerste televisieland in het Midden-Oosten. Het zendstation staat in Bagdad en werd geleverd door de Engelse firma Pye Ltd. te Cambridge. Het station zendt uit met een beeld van 625 lijnen. Deze televisiezendingen, die eigenlijk alleen nog te ontvangen zijn door de rijke klasse, — want het volk heeft geen middelen om ontvangers te betalen — hebben een zeer nuttige invloed op het onderwijs. De programma's zijn naar mijn smaak bestis slecht en bestaan hoofdzakelijk uit films, beschik-baar gesteld door de Voorlichtings-diensten van de Amerikaanse en Engelse ambassades en vanzelfsprekend ook uit Arabische films, die meestal van Egyptische herkomst zijn.

VERVOLG VAN PAG. 1

moelijkheden te stuiten, terwijl het veel extra werk met zich meebrengt. De grote werkgeversorganisaties hebben zich dan ook met deze bezwaren tot de hoogste instanties gewend en hun leden geadviseerd nadere berichten af te wachten.

Dit standpunt wordt ook door de directie ingenieurs, zodat op dit moment de inhoudingen op de tot nu toe gebruikelijke wijze zullen doorgaan. De secretarissen van de C.O.R. en van de O.R. Maanweg zullen van het verdere verloop van deze materie op de hoogte worden gehouden.

Ten slotte wordt uitvoering van gedachten gewisseld over de bijeenkomst, die vorige maand is gehouden over het personeelsverloof. Er worden suggesties uitgewisseld en de voorzitter zegt toe niet alleen de raad op de hoogte te zullen houden van de te treffen maatregelen, maar ook enkele raadsliden intensief bij dit beraad te willen betrekken.

Bij de rondvraag komen nog aan de orde:

- a. de vraag of de vakantietoeloeslag apart naast het loon kan worden uitbetaald;
 - b. het verzoek vakantieloon en vakantietoeloeslag zo spoedig mogelijk uit te betalen;
 - c. in het VDH-tje iets te publiceren over de inhoudingen op de vakantietoeloeslag;
 - d. het verzoek te publiceren waar na de fabrieksvakantie de ingangen tot de fabriek zijn gelegen;
 - e. het bekind maken van de nieuwe pauzeregeling na overleg met de O.R.;
 - f. de ventilatie op de grote montagesaal.
- Hierna sluit de heer Zaaijer deze geannundeerde vergadering.

De ontplofte gasbrachel

Orschoon de televisie reeds een jaar in Bagdad is geïntroduceerd, ziet men nog steeds voor radiowinkels drommen mensen staan, die het wonder van het draadloos overgebrachte beeld willen aanschouwen. Voor hen is het vaak een groter wonder dan voor ons, want in Irak zijn nog honderdtallen mensen, die zelfs nog nooit een bioscoopfilm hebben gezien.

Het land wordt niet voor niets gekend tot de minder ontwikkelde gebieden, al doet de regering vaak in samenwerking met verschillende organisaties van de Verenigde Naties veel om de bevolking cultureel en materieel op een hoger peil te brengen. Desondanks wonen er nog duizenden mensen in lemen hutten en tenten. Men noemt deze bevolkingsgroep Bedouïen, zij zijn de nomaden, die her- en derwaarts trekken en niet gewend zijn in woningen te wonen. Zij moeten heropzwoed worden en met behulp van de Unicef- en Unesco-gedeeltes is hiermede reeds een begin gemaakt. Een van mijn Hollandse vrienden, een vroegere leraar, had de opdracht in een bepaalde strek de menschen hygiëne bij te brengen. Hij ging dan veertien dagen in zo'n Bedouïendorp wonen, nam tent en voedsel voor zich zelf mee en demonstreerde dagen lang hoe hij at, hoe hij zich wast, hoe hij zijn tanden poetsde en last but not least, dat men zijn behoefte en afval moest begraven.

Kortom, de eerste beginselen van hygiëne, die ons als kind spelenderwijs werden bijgebracht, moest hij volwassener en kinderen leren. Op een dergelijke manier worden de minder ontwikkelde volken heropgevoed tot ontwikkelde mensen.

Ik heb opzettelijk dit verhaal verteld om u aan te tonen, dat grote bevolkingsgroepen nog niet in staat zijn om een radio te kopen, laat staan om een televisie-ontvanger te betalen. Daarom kan en zal men voorlopig eerste jaren weinig nut van de televisie in Irak verwachten, hoewel ik wil toegeven, dat de televisie zeker een steentje bij zal dragen tot de ontwikkeling van dit volk.

V.Z.

Spreekuur O.R. Maanweg

9 JULI 1957.

1e pauze: Van Bitterswijk — heer Van Grondelle,

2e pauze: de heren Haasdijsk — Van der Velden.

Spreekuur O.R. Utrecht

12 JULI 1957.

1e pauze: de heren Zegers — Bul,

2e pauze: de heren Gosman — De Zeeuw.

FABRIEK KEUISEKADE

1e pauze: de heer Bondar,

2e pauze: de heer Van Ree.

Bedrijfs-voetbal

toernooi

De uitslagen van de dinsdag 9 juli 11. gespeelde wedstrijden luiden als volgt:

Montage A—Montage B 3-0
Telco A—Stamperij 1-0
Kantoor—Draaierij 1-2

De stand tot op heden luidt:

1. Germaerij	6	6	—	12	17-2
2. Telco A	7	4	—	8	12-18
3. Combinatie	5	3	1	1	10-7
4. Montage A	5	2	1	2	5-13-8
5. Kantoor	6	2	1	3	5-11-8
6. Draaierij	5	1	2	2	4-7-9
7. Stamperij	5	1	1	3	1-4
8. Montage B	5	—	—	5	4-19

Door het terugtrekken van Telco B werd de stand niet beïnvloed, ondanks het feit, dat alle door dit elftal gespeelde wedstrijden zijn komen te vervallen. Telco A, die momenteel op de 2de plaats zetelt, is uitgespeeld. Aan gezien het verschil met het Combinatie-elftal slechts 1 punt bedraagt, doch laatstegenoemd elftal nog twee wedstrijden heeft te spelen, mag worden verwacht, dat Telco A zich niet op die plaats zal weten te handhaven.

Het programma voor dinsdag a.s. brengt de volgende elftallen tegen elkander in het veld:

7 uur: Combinatie—Draaierij.
8 uur, veld A: Stamperij—Montage B.
8 uur, veld B: Kantoor—Montage A.

De zaklantaarn van Cleopatra

Een Hollywoodfilm, waarin Cleopatra aan Julius Caesar een Egyptische piramide zou laten zien met behulp van een zaklantaarn, zou stormen van daverend gelach opwekken. Zie hadden toch geen elektriciteit in Egypte!

Maar in de tijd van Cleopatra bedekten zilvermeden in Bagdad hun juwelen met een laagje goud, met behulp van elektrische batterijen.....

Dat is geen verhaalje — de jonge geleerde Willard F. M. Gray van General Electric, te Pittsfield, Amerika, heeft het bewezen. Hij maakte een nauwkeurig model van één van de 2000 jaar oude natie cellen en verbond die met een galvanometer. Toen hij de schakelaar omdraaide..... ontstond er stroom!

Deze batterijen van een merk van voor onze jaartelling (gemaakt door de Parthen, die de streok rond Bagdad beheersten tussen 250 voor en 224 na het begin van de jaartelling) zijn vrij eenvoudig. Een dun plaatje koper werd gesoldeerd in een cilinder, die ongeveer een afmeting had van twee aan elkaar gepaste batterijen van de tegenwoordige grootte.

Het solder was een 60/40 tinlood legering — "een van de beste legeringen, die tegenwoordig gebruikt worden," zegt Gray. De bodem van de cilinder was een gebogen koperen plaatje, geïsoleerd met een laagje as-

falt. De top werd gesloten met een asfalt stop, waaruit het einde van een ijzeren staaf stak.

Elke chemiestudent weet, dat er een verschil in energie ontstaat, wanneer twee verschillende metalen in een elektrolyt worden gedoopt. De koper-ijzer combinatie in deze oude batterijen is dezelfde, die Luigi Galvani in 1786 gebruikte, toen hij de galvanische oel „ontdekte”.

Welk elektrolyt de Parthen gebruikten is niet bekend, maar het model van Gray werkt goed met kopersulfaat. Azijn- of citroenzuur, dat de oude chemici voldoende bezaten, zou nog beter zijn.

Dit bewijs van het eerste bekende industriële gebruik van elektriciteit door de mens werd 20 jaar geleden door de archeoloog Wilhelm König ontdekt. Hij ontdekte, dat vier op elkaar lijkende vazen — met dunne bronzen en ijzeren staafjes die op verbindingsdraden leken — waren opgegraven in de ruïnes van een huize in de oude Parthische stad Seleucia. En in het Berlijns Museum vond hij de losse onderdelen terug — koperen cilinders, ijzeren staafjes.

Konig beschreef zijn opzienbarende vondsten in een boek over zijn negen-jarig verblijf in het „verloren Paradijs” van Irak. Op die manier hoorde Wil-lard Gray van de ontdekking. Hij kreeg aanwijzingen, diagrammen en metaanalyses en het succesrijke model van Gray bevindt zich nu in het Berkshire Museum te Pittsfield.

De batterijen van Bagdad herinneren ons er nog eens aan, dat de schelkundige wetten 2000 jaar geleden al precies zo functioneerden als nu.

Geslaagd voor:

het diploma Bedrijfsarchivaris van de Centrale Examen Commissie ingesteld door NIDDER en NVBA: mej. E. A. van Frankenhuyzen, afdeling Verkoop.

3-jarige Handelsavondschool: mej. F. S. Kersbergen, afdeling Codering.

examen (N)ederlands (B)ond van onbeolddigde (O)psporingsambtenaren en (B)ewakingspersoneel: de heer P. Wittekoek, Bewakingsdienst.

Hartelijk dank aan Ziekentroost, chef, baas en collega's voor de betoonde belangstelling, alsmede voor de prachtige fruitmand tijdens mijn ziekte ontvagen.

P. Bann, afd. 2961.

